

FOLK OG LAND

NR. 20 — 13. ÅRGANG

LØRDAG 29. AUGUST 1964

LØSSALG 1 krone

Hors de Combat:

FRA KULTURFRONTEN

V.

MUSIKK OG KATZENJAMMER.

Vår avdøde venn teatersjef Gustav Berg-Jæger var ikke alene et fint og edelt menneske. Han var kunstner til fingerspissene. Det var nok så at scene og film var hans arbeidsfelt, men musikk var hans liv. Når den nye «atonale» mu-

sikk lød til ham gjennom radioen, så gikk det et uttrykk av fysisk smerte over hans milde ansiktstrekk. Uten et ord slo han radioen av og satte seg stille foran pianoet. Og så tryllebandt han de tilstedeværende med Schubert, Mozart, musikkens stormestre. Han var ingen klavervirtuos, men han elsket den rene musikk og det gikk igjen i hans spill.

Enhver krig bærer oppløsende elementer i seg. Ingenting kan bli som før. Men aldri har omveltningene vært så store, ja katastrofale som etter siste krig. Vi opplevet at urett ble gjort til rett, svart til hvitt, ynkelig het og dobbeltspill til fortjenstefull innsats, bra folk ble stemplet som kjeltringer, og omvendt ble kjeltringer kalt bra folk, alt ble snudd på hodet. De verdier som vi i en lykkeligere fortid hadde lært å se opp til, ble hånet og latterliggjort. Til helvete med skjønnheten. Det fordreiete, groteske, hellige ble tidens store mote. Den moralske oppløsning innenfra gjorde også sitt seierrike inntog i kunsten.

Vi har i tidligere artikler behandlet de moderne fenomener i teater, litteratur, bildende kunst og film. Men ett felt trodde vi dog var hellig og uoppnåelig for tidens vandaler: musikk. Vi tok feil. Med samme vemselse som vår venn teatersjefen må vi lide under det atonale Inferno. Med undren ser vi at det dannes et Farstein Valen-selskap til minne

om den norske tonekunstner som gjorde en «banebrytende innsats» for å ødelegge musikk. Disharmoniens mester. Og med en hoderyssten ser vi at publikum som vil «være med» toger inn i Aulaen for å høre en av de store disharmoniske konserter. Et par timer senere vakler de samme publikumere ut igjen. De er jo tross alt mennesker. Vi vet at man nå forsøker rent vitenskapelig å måle tålegrensen for støy når det gjelder beboerne i nærheten av en stor flyplass. Ville det ikke være en idé å undersøke hvor meget et menneske kan klare av den forferdelige Katzenjammer som kalles moderne tonekunst? Hvor mange konserter skal det til for å gjøre en moderne musikkelsker til et fysisk og psykisk vrak? Og allikevel — som vi gjorde det da vi skrev om den

Teatersjef Berg-Jæger

bildende kunst, vi vil også når det gjelder musikken ta visse forbehold. Kunst er ikke bare skjønnhet, det er også sannhet. Hvis den moderne tonekunstner bedre enn fortidens mestre kan overføre til tilhøreren bstemte inntrykk han vil ha frem — la oss si av redsel, drøm, ekstase — er vi da ikke inne på noe som tross alt kan være av verdi? Gjelder ikke også her det samme som i malerkunsten, at alt nytt fødes med smerte, at dilettanteriet, overdrivelsene tar overhånd og skygger for det som kan være ekte. Hør for eksempel Arthur Honeggers «Saul og David»-suite. Det står ikke til å nekte at her er partier som man ikke kan avvise uten videre. Nå er han riktignok en av de moderate, så han teller formidlig ikke med blant de rabiate ultramoderne, men en musikkskjønner vil forstå hva jeg mener.

Den som går og engster seg for at de ødeleggende krefter i tiden skal få gjort kål på den gode musikk kan ta det med ro. Modernistenes forsøk på å sprengte harmoniene til atomer er dømt til å mislykkes. Det atonale mareritt er utvilsomt bare en episode. Det er nødt til å være det. Musikken bor i oss fra de første barneår. Fra en mors sakte nynnen ved vuggen til julesangene ved det glitrende juletreet, og senere i livet operaforestillinger og konserter. Musikkens kunstnere rangerer høyt i vår bevissthet.

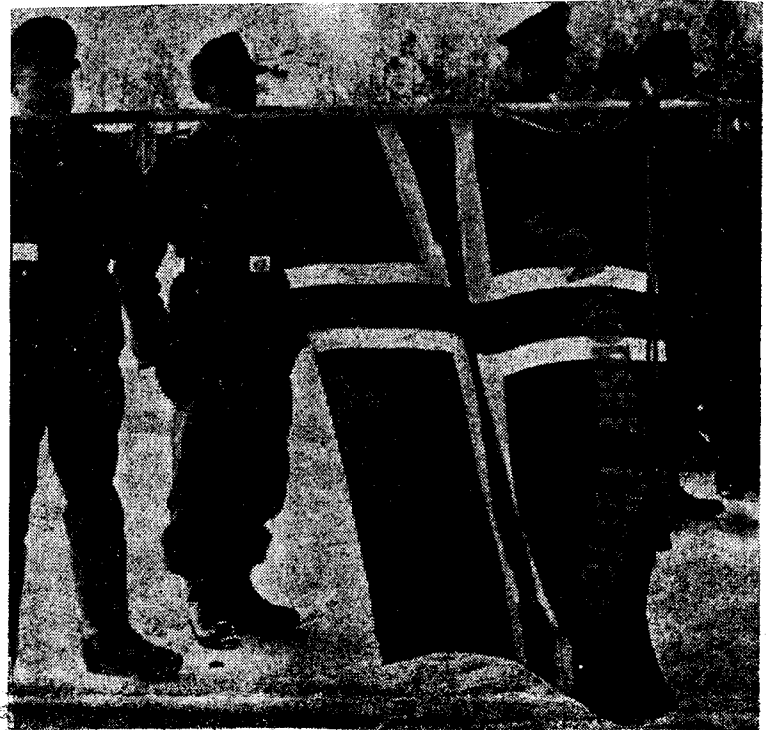
Men blant mange musikkopplevelser dukker det frem enkelte som har gjort et så uutslettelig inntrykk at vi alltid bærer dem med oss. Jeg tenker på en julisøndag på Ilebu. En forventningsfull skare av fanger er samlet foran en av brakkene. De er sløvet av måneders sult og mishandling, av nattlige angrep fra myriader av veggedyr, av straffeeksesis og råskap, av konstant angst for sine kjære hjemme. Da lyder ut i den klare sommerdagen et jublende kor av unge stemmer — Beethovens «Lovsang»! Det er fangenes sang-

Forts. side 7

Alexander Lange:

Frontkjempernes fane-ed i kampen mot stalinismen

Et apropos til besøket

I anledning av vårt for tiden kjære overhode over alle russere, herr Nikita Krustsjovs besøk, vil jeg gjerne minne onkel Einar og tante Werna og hele det på statskassens og Oslo bykas-

ses regning permanent jubilerende kompani om at de nettopp nu feiret en stor statssjef, som jo efterhvert også har vandret den veien han ikke kunne gå da han

Forts. side 6

Politiminner Jonas Lie og Himmler

Axel Skuggevik:

Noen betraktninger omkring «Aftenposten» og «Dagbladet»

I «Aftenposten» kunne man for en tid siden lese følgende blødme:

«Nazistene og dommen.

Hr. redaktør: Skulle det ikke være en trøst for Sigrud Larsen og likesinnede å tenke på at vi andre ikke ville ha blitt levnet en eneste chance dersom nazipartiet hadde gått seirende ut av kampen!

Arne Fjeldstad»

Dette taler for seg selv og behøver ikke kommenteres overfor skapninger, som går på to og er tenkende vesener, og det samme kan sies om «Dagbladet»s hysteriske angstbiteri angående «Sannheten om Quisling».

Hva var det som stanset mastodonten, da den i 1945, veltet vestover? Jo, det var bombene, som falt i Østen, over Hiroshima og Nagasaki. Atombomben, og alene den, var det som hindret russerne i å marsjere til Bretagne, Bergen og andre steder ved Atlanteren. Atombomben reddet Rest-Europa fra Churchills og Roosevelts uforstand. Foreløpig, ja. Men, som følge av nevnte herrers uforstand (eller kan man si: Skumle hensikter?), marsjerte, som bekjent, Sovjet opp på Cuba. — like utenfor USA's stuedør. Uncle Sam skalv og våget ikke verge seg. Juneiten lå på sine og Englands gjerninger, mens Stor-Ola Børson Gynt var modig som bare pokker. Det falt ham ikke inn å tenke at Amerika kanskje hadde nok med seg selv og at det kunne være bedre å ha en svensk forbundsfelle. En uengasjert en.

«Jeg håper at han blir levende riktig lenge og at han blir åndsfrisk til det siste, så han får se og føle de redsler, han har nedkalt over den vestlige verden», sa en amerikaner om Churchill. Det sa han, mens de kjekket seg på nytt både fjeldstadene, aftenpostene og dagbladene i Trangvik.

Russerne har da evakuert Cuba, sier man, og noen er det som tror dette også. Hvem er det så, her i Jøssing-Norge, som kan si at han **vet** det, all den stund man ikke visste at vårt eget land var uten luftvern fra 1957 av og til — ja, hvor lenge? Muligens ennu. At regjering og «Dagblad» holdt storting og folk i uvitenhet om dette, får både Kings Bay, koksverk og alt annet til å blekne. Hvorfor har ikke venstreorganet skreket ut? Svar utbedes: Var det feighet, uvitenhet eller likegyldighet?

Vitenskapsmannen Unstad,

som skjelles ut av «Dagbladet» som mindreverdige, tilhører den selfmade og selvstendige typen, og er motsetning til de statsflaskeopammede, på Bjerget, marionettene som skriver overensstemmende med oppdragsgivernes ønske. «Dagbladet» skjærer demokratisk løstanngard over at «den samme sag, av andre øine og til andre tider, forskjellig skues an, fra andre sider». Raseri over liktåtråkking — nei, dette er langt farligere saker. Unstad har vist verden Jøssing-Norges vrangside, så det kan spøke både for det ene og det andre. Bjergets blad tar tonen i skjærende fistel og slynger avmektige skjeldsord. Det monner så lite, for amerikanerne ringer neppe til Oslo for å spørre om lov til å si det de mener. «Det som er sanning i Berlin og Jenna, är bara dåligt skämt i Heidelberg», mener bladet, og glemmer at sannheten kom fra Nasaret og ikke fra Jerusalem.

En annen sak er at det neppe anstår seg «et folk med hatten i hånden ved grinden» å være så storsnutet og bråkjekk, i det minste ikke overfor amerikanerne, det er jo ikke langt fra at de betrakter nordmennene som «degos» — en tiggernasjon. At venstreorganet ser rødt når det værers fare, er forståelig, men at det glemmer glasshuset, er både dumt og taktløst, så i dette tilfelle.

For en liten mannsalder siden, var det en ung, ubemidlet gutt som startet sin egen bedrift i Norge. Man dro ikke så få kjelker i veien for ham. Noen år etter krigen, ble han tilbudt å slå seg ned i Amerika. Man så seg gagn i ham. Der borte hadde de endelig lært av russerne, som sikret seg 9 av de fremste tyske atomekspertene og gikk forbi og distanserte hele rustningsruket på kloden forøvrig.

Bare han som alltid i munnen var sterk, Stor-Ola Børson Gynt, har intet lært, — han dikter verdenshistoriens største militære nederlag og faneflukt om til et heltepos og spiler kjeften opp, dum som en panservogn og et dagblad. Per Kvist synes meg stadig mer dagsaktuell: «Og den allerstørste stuten stod det «Aftenposten» på».

Det ser ut til at de norske myndigheter har forsømt sin siste chance til å rehabilitere seg, og det får man vel takke Fanden og «Dagbladet» for. Jeg sier en oppriktig takk, for jeg unner dem ikke den visdom, de nu har vist at de ikke har.

Folk og Lands Minnealbum

Siden vi avsluttet offentliggjørelsen av de bilder vi disponerte over falne frontkjemper har vi fått tilsendt de bilder vi gjengir på annet sted i avisen. Er det andre som har bilder og opplysninger av og om falne frontkjemper som ikke har vært offentliggjort tidligere, tar vi gjerne mot dem. Minnealbumet bør jo være mest mulig komplett. Vi har ellers fått opplysninger, men dessverre uten bilder om etternevnte:

Hans Rande fra Askim, født 22.5.1919. Han tilhørte Divisjon Wiking og er savnet siden 14. 2. 1944 i Tsjerkasskjelen.

Odd Haugen, Trondheim født 6. 3. 1924. Han ble såret 26. 12. 1941 ved Orel og senere mangler enhver underretning om ham. Angivelig skal han være omkommet i russisk fangenskap.

Asbjørn Wiik, Børse, født 21. 6. 1921. Savnet siden mars 1945 i Kurland på vei til Stettin. Han var SS-Ustuf.

Rolf Grimsrud, født 7. 2. 1923. Savnet i Finnland juni 1944.

Thor Storm, Eidsvoll født 1918, stud. med. Er ikke vendt tilbake etter krigen. Var først i Legionen og senere tilknyttet en tysk avdeling.

Er det noen som har bilde av eller kan gi nærmere opplysninger om disse?

Historiens dom ville ha blitt mindre knusende, og det fortjener de ikke — ti de visste hva de gjorde, både de, juristene, dommerne og en hel del av domsmennene.

«Dette syner at bygdefolk og bønder hev ei heillt anna oppfatning av «Rettsuppgjøret» hell huvudstadsfolk og andre, som driv viljelause med straumen», sa en kjent NS-mann, da han et av de første årene etter krigen ble bedt om å ta imot et ganske stort offentlig tillitsverv. Rettsbevisstheten kontra penge-patriotismen, Unstad kontra bjergerbermen. Man fristes til å plagiere Sivle:

Men en gang der kommer en oppgjørets dag, da luren, fra Kalvskindet, kaller til slag.

Da faller de bagleres bergravsattest og atter han reiser seg rank, Sverre prest!

Du raser, Dagblad. Din fusertrang, din glemsomhet og din liten viden gjør deg rasende.

Ras vekk. Ras vekk. Du er mange til latter og ingen til skrekk.

HISTORIKER OM HØYESTERETT

I FARMAND for 8. august klipper vi følgende innlegg fra A. E. Hedem:

«I min artikkel i «Farmand» nr. 19 nevnte jeg at de påviselige krokveier i det norske — som kamuflert rettsoppgjør — stedfundne landssvikoppgjør ville automatisk ha og få samme følger som Dreyfussaken i Frankrike fikk. Det er nu en gang så at objektiv forskning i lengden ikke lar seg føre bak lyset. Krokveiene blir avslørt. Begynnelsen tør allerede være vitenskapelig begynt.

Professor Jens Arup Seip kommer nemlig inn på saken i det sist utkomne hefte av Historisk Tidsskrift. Hans avhandling bærer overskriften: «Den norske Høyesterett som politisk organ». Siste kapittel handler om: «Grunnlov og konstitusjonell nødrett», et under okkupasjonen og landssvikoppgjøret høyst aktuelt problem. Og her kommer særlig professor Castberg inn i bildet.

På side 134 uttaler denne historieprofessor blant annet følgende: «Castbergs for-

søk på å begrense de handlinger som skal være permissible i henhold til nødrett, løper ut i tåke». På neste side anfører han at «det må sies at hele konstruksjonen faller sammen».

For ikke å legge beslag på for meget spalteplass skal jeg bare få sitere de to siste avsnitt:

«Norsk rettsvitenskaps teori om en forfatning bygget på en grunnlov som radikalt lar seg endre ved sedvane, og teorien om lovligheten av brudd på denne sedvanemessig tilblitte forfatning, illustrerer på frapperende måte juristenes strev for å komme politikerne imøte, og trekke om ikke annet så en skjorte ned over dem. De rettslærde synes å ha en uimotståelig uvilje mot å se Keiseren uten klær».

«En historikers oppgave er ikke å kle på, men kle av. Keiseren har for ham og hans lesere ingen hemmelighet».

Krokveiene blir alltid avslørt. Her tør en aktuelt ha begynnelsen.

A. E. HEDEM

AKTUELLE TYSKE BØKER:

HANS W. HAGEN: Zwischen Eid und Befehl.

Tatzeugenbericht von den Ereignissen am 20. Juli 1944. Innb. Kr. 13,—

HELMUT SÜNDERMANN: Das dritte Reich.

Sündermann var som kjent stedfortredende rikspresesjef i Det tredje Rike. Innb. Kr. 25,—

JAMES LEASOR: Botschafter ohne Auftrag.

Engelskmann om Rudolf Hess' dristige flyvning for fredens sak. Innb. Kr. 28,—

O. REILE: Geheime Westfront.

En bok om Abwehr. Innb. Kr. 38,—

O. REILE: Geheime Ostfront.

En bok om Abwehr. Innb. Kr. 38,—

Fritt tilsendt mot forskuddsbetaling over vår postgiro 164 50.

Eller med tillegg av frakt og gebyr mot oppkrav.

FOLK OG LANDS BOKTJENESTE

Postboks 3214 - Oslo 4

Postgiro 164 50

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

ANNELISE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

Pressen går så lenge tilvanns,

særlig på Bjerget her tillands,

at ingen enser den skjærende

fistel

når du forsøker en pauli epistel,

nei, ingen sårer den

anstrengte lyden,

og få kun merker den

manglende dyden.

Axel Skuggevik.

STUDENT SØKER HYBEL

snarest. Henv. Kari Røken, Brandbu. Telef. Gran 1024 B.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 — Oslo

AVERTER I

FOLK OG LAND

DE SOM IKKE HAR BETALT BLADPENGENE

før 2. halvår 1964 må nå være forberedt på at forsendelsen stoppes til betaling har funnet sted.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Mot bedre tider?

Hvis det er slik at valget av Goldwater til USA's neste president betyr at verdensmakten i vest, frivillig eller tvungent, er rede til å løse på det kveiertak den har tatt på Europa — og det er visst meget som taler for at det kan bli resultatet — så forstår en bedre den nesten hysteriske tone i verdenspressen. For da betyr det enden på det nedrige komplott som president Roosevelt og hans bakmenn gjennomførte med god assistanse av Stalin, det som bragte verden ut i krig og katastrofe, men som førte til det planlagte resultat: delingen av verden mellom USA og Sovjetsamveldet. Og siden vår egen dagspresse, som den vesteuropeiske presse forøvrig, bare er ynkelige efterplaprerer av den amerikanske presse hvis oppgave det har vært å ensrette verden til hejagjeng for verdensroberne, bør en ikke undre seg over at den konservative Goldwater angripes minst like kraftig i gode norske høyreaviser som i FRIHETEN og i DAGBLADET.

På bakgrunn av disse perspektiver som kan komme til å forandre Europas skjebne og føre til den samling av Europa som en tredje verdensmakt som hittil bare har vært en vakker drøm i skyggen av det kvaksalversosialistiske velferdsmareritt, kan det være all grunn til å friske opp den forbrytelse mot freden — for å tale med Nürnbergdomstolens ord — som gjennom verdenskrigen førte til delingen av verdensherredømmet mellom USA og Sovjetsamveldet og til Europas oppstykkede avmakt.

Når en tenker på de nesten hysteriske raseriskrik en fremdeles kan høre bare den forkjetrede münchenravtale nevnes, så forstår en som er vant til å tyde den venstre-radikale uttrykksmåte hurtig at her er en ved et kjernepunkt. Her stod de rooseveltske planer i fare for å lide skibbrudd og da skriker naturligvis alle Zions vise, samt de mindre vise rundt omkring i den verden som er slått med blindhet. For vi må i sannhet underskrive hva Helmut Sündermann anfører i sin bok «Das dritte Reich» — som forøvrig nettopp er kommet i nok et opplag: «Det betydningfulle ved hin stund i München Führerbau var på den ene side at Hitler, Mussolini, Daladier og Chamberlain satt sammen ved et rundt bord ved kaminen, og på den annen side at hverken Stalin eller den amerikanske president deltok i deres samtale og i deres beslutninger! Og det er et punkt — og tilmed kanskje det viktigste — hvori de konferanse adskiller seg fra konferansene i Versailles og Jalta. Det var en av de få rene europeiske avgjørelser som er blitt truffet i dette århundre».

Vi kjenner nå utviklingen som fulgte, det uavlatelige og skamløse amerikanske press på en — det skal sies til dens ros — uvillig engelsk regjering, inkretsningspolitikken og hetsen som avløste den Münchenravtale som gav Hitler frie hender mot det som aldri kunne være noe britisk eller fransk interesseområde: Sovjetsamveldet, og endelig det nesten utrolige britiske initiativ for å hindre at det kom til en varig ordning mellom Tyskland og Polen med sikte på en felles kamp mot øst. Noe som forøvrig bare var mulig fordi Pilsudski døde og ble etterfulgt av den stupide Beck. Den tidligere amerikanske krigsminister James Forrestal forteller i sin dagbok (The Forrestal Diaries, New York 1951, sid 121 o. f.) hva den amerikanske londonsendemann Joe Kennedy (den senere presidents far) uttalte om sine samtaler med Roosevelt og Chamberlain fra 1938 av: «Han sa om dette: Chamberlains stilling i året 1938 var den at England intet hadde til å kunne våge en krig med Hitler. Kennedys oppfatning: Hitler ville ha kunnet bekjempe Russland uten å komme i konflikt med

Hvorfor?

Bernhard Shaws Jeanne d'Arc ble oppført i radioen i går. En del små forsiringer ble sløffet; men hvorfor denne replikken?

Efter at den engelske prest har forløpet seg og kalt den franske biskop en forræder, sier hertugen av Warwick: «Eders høyærværdighet — jeg ber om unnskyldning for de ord Mesire John de Stogumber anvendte. Det betyr ikke i England det samme som i Frankrike. På Eders sprog betyr det ganske enkelt en person som ikke i ett og alt nærer ærefrykt for våre engelske interesser.

10/6 -64.

A. S.

England senere, hvis ikke Bullitt (dengang amerikansk sendemann i Paris) stadig hadde innvirket på presidenten at tyskerne måtte ydmyges i det polske anliggende. Hverken franskmennene eller britene ville ha gjort Polen til krigsgrunn hvis ikke det stadige påtrykk fra Washington hadde vært (if it had not been for the constant needling from W.) — Chamberlain, så sa han, hadde erklært at Amerika og jødene i verden hadde tvunget England inn i krigen (Chamberlain stated that America and the world Jews had forced England into war).

Hva man nå enn mener eller ikke mener om Hitler, så var han ikke en statsmann som innlot seg på fullstendig desperate foretagender. Stilt overfor vestmaktenes endrede instilling med verdensjødedommens Amerika i bakgrunnen og de samtidig pågående forhandlinger mellom disse makter og Sovjetsamveldet, var han innstillet på ikke å sette tingene på spissen når det gjaldt Polen. Han viste bevislig en direkte påfallende resignasjon.

Da var det at Stalin — og vi har en begrunnet mistanke om at også her handlet han i forståelse med Roosevelt — gjorde sitt geniale sjakktrekk for likevel å få verdenskrigen i gang. Han tok initiativet til ikke-angreps-avtalen med Tyskland. Den var naturligvis fra begge sider bare tidsbegrenset, men den gav Hitler den tro at han kunne ordne Polen-spørsmålet hurtig og uten at det utløste en verdenskrig.

Valget 1965:**Til alle «landssvikere»!**

Under ovenstående tittel skrev jeg i nr. 6 av FOLK OG LAND 1964 en artikkel hvor jeg antydte en diskusjon angående valget. I denne artikkel vil jeg tillate meg å komme med et forslag.

Vi bør stille liste i Oslo 1965. Men det bør gjøres av styret for Forbundet. Og vi må ha et program som ikke kan angripes!

Det ville være ytterst uheldig om vi dannet et politisk parti ved siden av Forbundet for Sosial Oppreisning. I alle store ting er det slik at det er utholdenheten og enheten som fører frem. Splid og utålmodighet løser opp og ødelegger.

Nu er det imidlertid slik at politikk er forbudt i Forbundets lover. Forbundet kan altså ikke gå over til å bli et politisk parti med et politisk valgprogram.

Men efter valgloven skulle det ikke være noe i veien for at Forbundet kunne delta i neste stortingsvalg med en upolitisk liste og bare ett mål: «Revisjon av lands-

Dermed kom han ut av den ydmykende situasjon den amerikanske - britiske politikk planmessig hadde bragt Tyskland i.

Det gikk som Roosevelt hadde planlagt, og det gikk som Stalin hadde planlagt, og det er visselig liten grunn til å tro at de — eller i all fall begges bakmenn — ikke hadde planlagt det sammen.

Da Münchenforliket, som kunne blitt innledningen til et europeisk samarbeide, så hurtig gikk i sin grav som følge av dette komplott, var det også slutt med Europas verdensdirigerende betydning, ja selv med dets selvstendighet. Det ble redusert til en ynkelig kasteball mellom øst og vest, stykket opp og sonderlemmet. For såvidt en naturlig frukt av den politikk hvis ypperste europeiske representant var den europeiske bastard Winston Churchill.

Vil en ny amerikansk politikk under en Goldwater, som tydeligvis ikke tilhører krigsforbryterklikken fra dengang, i forbindelse med de vanskeligheter Sovjetsamveldet samtidig er kommet opp i, gi Europa en ny sjanse? Og har det kraft og vilje til å utnytte den?

svikoppgjøret». Som overskrift på valglisten kunne det stå «Revisjonspartiet»

At uskyldige og ulovlig dømte mennesker ønsker oppreisning, og revisjon av en ulovlig dom, kan ikke angripes av noen. Vår eventuelle representant i Stortinget har full rett til «å gå på gangen» når politiske spørsmål drøftes, — hvis vedkommende ønsker det.

For oss «landssvikere» kan det være knusende likegyldig enten Gerhardsen eller Lyng blir statsminister i 1965. Men det er ikke likegyldig om våre barn fortsatt skal ha en «landssviker» som far eller mor, eller om vi endelig skal få slutt på diskrimineringen.

La oss stille barna til «landssvikerne» og «tyskerarbeiderne» overfor valget mellom å kaste bort sine stemmer på Gerhardsen og Lyng eller fri sin far og mor og dermed seg selv fra landssviker-stemplet og diskrimineringen i dette samfunnet.

Dette samfunnets behandling av Quisling selv og av de som fulgte Quisling er uheft.

Vi kan jo bare tenke oss at Quisling i 1940 hadde gjort som Haakon den 7., rømt til England, og at Nasjonal Samlings medlemmer hadde rømt på «skauen» eller gått «under jorden» og gjort som hjemmefronten, begynt å sprengne tyskerne i luften.

Hvordan ville det da ha gått med den norske sivilbefolkning, og med vår ungdom? Hadde det da blitt anledning for offiserene til å avgi «æresord», eller for borgerskapet til å danne Deutsche Handelskammer in Norwegen?

Quisling tok den meget ubehagelige post som statsminister i Norge under okkupasjonen for Norges skyld, — for at vi ikke alle sammen skulle sulte ihjel eller havne i Sachsenhausen.

Men da skal vi heller ikke tåle lenger å bli kalt for landssvikere.

Når et menneske vet at han er dømt uskyldig, da er det feigt og usselt ikke å gjøre noe for å renske seg.

Men da bør vi også stille en upolitisk liste her i Oslo og kanskje andre steder hvis det passer slik, og gå inn for det ene mål: «Revisjon av Landssvikoppgjøret».

Og Stortingets behandling av landssvikoppgjøret viser at det finns ingen annen vei enn stemmesedlen.

Er vi uttholdende så vil vi nå målet.

O. K.

Med frontkjemperne på østfronten

Små historier fortalt for FOLK OG LAND av legionær nr. 3761 Svendsen

(Fortsatt)

En lastebil var kjørt frem på gårdsplassen. Kjukken steg ut: «Mine herrer, statskaret er kjørt frem!» Kjukken pekte på lastebilen sin.

«Gruppe Fosse, gruppe Saxe, tredje gruppe tar jeg selv», sa troppsjef Halvorsen og delte oss inn. Tredje gruppe av troppen vår hadde siste dag før avløsningen mistet sin Unterscharführer som følge av en russisk skarpskytter.

Vi husket iveri. Bilen bragte oss ubarmhjertig fremover.

«Har vi også fått med alt?» spurte Fosse.

«Hvorledes er det med mg.? Hvor mange skudd har du?» — «Jeg har 60» svarte Ola Nordmann.

«Jeg mener hvor mange mg.-bånd!» — «To kasser, sersjant, alle bånd oppladet!»

Underveis innhentet vi noen kompanier feltpoliti — de hadde mørkebrune oppslag på ermene. På bilens lasteplan var det isnende kaldt — vinden gikk tvers gjennom oss — vi trampet med bena og ble slengt frem og tilbake. Vi stod sammenklemt som sild i en tønne.

Påny kjørte vi forbi en marsjerende kolonne — alle hadde ett mål: Polkova!

«Hvor i all verden kommer de fra alle sammen?» — «Det er alarmenheter!» — «Ja, men de må jo også kommet etsteds fra!» — «Sannsynligvis lå de også i hvilestilling akkurat som oss.

at kanonene blir lagt frem», sa sersjanten.

Kjukken kjørte videre — bakhjulene begynte å slure, så festnet de seg i sneen og fremover gikk det igjen mens snekjettingene raslet. Vi ble påny ristet kraftig om hverandre. Ett eller annet sted bakfra hørtes kraftig motordur. «Kanskje det er pansere!» — «La oss håpe det!»

Larsen Berg begynte å klage: «Jeg er stivfrossen. Denne bitende kulden tar jo knekken på en Kuler er ilde, men å fryse er verre — hjernen arbeider ikke lenger som den skal — føttene dør bort!»

«I Norge er det heller ikke sommer nå, så det er bedre å holde kjeft!» Oberscharführer Halvorsen meldte seg fra sin plass like bak førerhuset.

«Han har satt Saxe i førerhuset mens han selv står her!» hvisket Ola ved siden av meg. — «Han var ved Wiking — han har arbeidet seg opp fra Schütze — han vet nøyaktig hvorledes vi er til-mote — kanskje det er nettopp derfor han står her bak» hvisket jeg tilbake.

Kjukken svingte inn foran trenhuset vårt i Zelozi. Tomt og forlatt stod det der. Da Kjukken bremsset opp temmelig brått falt Larsen Berg ned av bilen. Bare på grunn av Fosses raske reaksjon ble

Forts. s. 8.

OLGA BARÉNYI:

79

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager i 1945

S L U T T E N

Den lille grønne vognen er blitt grå og har fått et annet nummer. Farven er ennå ikke helt tørr, men Martin håper på solen og på virvaret som vil oppstå ved mottagelsen av den røde hær. Ingen vil ha tid til å legge merke til den altfor ferske og altfor dårlige lakking. Da han går over barnelekeplassen for i all hast å vaske hendene ved havepumpen er de tre døde NKVD-menn der ikke lenger, og istedenfor bloddammen er det en stor vanddam. Rikards siste arbeid som begravellesmann. NKVD-mennene ligger i en brønn som ikke brukes lenger og som av hensyn til barna er sikret med store planker. Så meget bedre, kanskje russerne vil tro en stund at de tre menn drikker ett eller annet sted eller er på jakt etter kvinnfolk. Kanskje kan alt gå godt ennå.

Også den lille bilen ble smykket med blomster, ikke for mange, familien som sitter i den er småborgerlig og kan holde måte. Først da de kjører ned bakken kommer Martin til å huske på at han for det første ikke har tatt med penger og for det annet at Michaelas

røde hår lyser så påfallende. Hun har imidlertid ikke tatt med seg noen kåpe eller pullover, intet tørklæ, slett intet. Men i nødsfall kan også et lommestørklæ tjene som hodetørklæ. Men Michaela har intet og heller ikke Lilly. Martin krammer rundt i lommene og oppdager tilslutt en lengst for-glemt gave. Et lite klede av gul silke, med et naivt broderi i det ene hjørne. Et tigerhode i en laurbærkrans og under det to bokstaver. «R. B.». Det Forekommer ham som om det er år siden han fikk det av Rosita Bella og så er det knapt en måned siden. Han har samvittighetskval da han gir Michaela det lille klede. Michaela skal skal bære en gave fra en av hans kjæresten, og denne kjæreste har han aldeles glemt.

Gatene har et nytt ansikt. Prag er blitt en fremmed by. Det første som virker påfallende er de tallrike tiggere som sitter og som kneler i alle krokar, med og uten trekkspill, usannsynlig fillete og skitne. Godt og vel halvparten av dem er de såkalte kollaboratører, de hetsede og jagede som med denne forkledning forsøker å redde livet. De tigger, og gatene er dekket med penger. Tyske papirpenger som ingen lenger vil ha ligger omkring overalt.

På små hurtig sammenspiikrede bord eller ganske enkelt på stolene eller direkte på fortauene blir de nyeste varer skrikende frembudt. Blikkbrosjer med brokete Benes- og Stalinhoder, trefarvete kokarder med hammer og sigd, prospektkort med Benes og Stalin, Benes med hustru, Benes uten hustru, Benes med en hund, Benes uten hund, Benes klapper et russisk barn, Stalins ondskapsfulle smil, i hundrevis av variasjoner, men alltid likt, noter med partisansangen, som alle kjenner fra Moskvakringkasteren, små brosjyrer på høyst tyve sider hvori pragerrevolusjonen blir forherliget i haltende vers, halvvisne sørgmodige blomster som man skal hilse den røde hær med. Hitlerbilder — Hitler i galgen, Hitler i helvete, Katyn med de åpne massegraver med polske offiserer, overskrift: «Glem ikke at også denne tyske skjenselsgjerning må sones». Små leksikoner — «Lær russisk, verdens vakreste sprog, general Stalins sprog». Drammeflasker med bilde av en rødegardist som nettopp har nedlagt en haug med tyske soldater ganske alene. Ansiktet på rødegardisten er edelt som ansiktet

Forts. side 7

Noen enheter ligger alltid bakkenfor. Og ellers er det også trensoldater med!»

Kjukken kjørte over til høyre, en infanterikanon på selvførerlavett suste forbi oss.

«Herregud, de kjører fort, Kjukken er ikke akkurat langsom av seg og de passerer oss likevel. Hva er det ikke som foregår!»

«Vi bør jo være glad for

FOLK OG LANDS MINNEALBUM:

FALT I ØST I KAMPEN FOR EUROPA

SIGURD AUESTAD
Vest-Agder
f. 6/9 1910 † våren 1945

BJØRN BREVIK
Bergen
f. 6/5 1922 † 14/11 1943

CASPAR HASSUM
Slagen
f. 25/9 1903 † 17/6 1942

OTTAR HERSEETH
Nesna
f. 5/11 1924 † mars 45

HARRIS LUND
f. 1927 † 27/10 1944

LARS SANDBECK
Bergen
SS-Uscha, f. 1922 † 28/1 1945

Fra Skiløperkompaniet Sten Abels Saga

Krigshistorisk supplement

VED ALEXANDER LANGE

Kart over Bjørgeseter

II.

— — Så blir da kompaniet Sten Abel ved befalinger fra oven og ved eget kampvillig initiativ kastet rundt i landskapet. Kompaniet ble fjernet fra sin høyst aktuelle stilling ved Stryken og med «stormfart» fraktet over til Jevnaker hvor Abel meldte seg for major **Abildgaard**. (A. L.s bemerkning).

Videre fra kaptein Abels beretning:

— — Plutselig midt i trøstesløsheten, ventingen og spenningen kom en ny ordre: «Kompaniet Abel trekker seg tilbake til Jevnaker til 24 timers hvile og stillingen overtas av kompaniet Kvale».

— — Det var nok bare stabene som kunne innrette seg med middagshvil under krigen, og de lovede 24 timer innskrenket seg til 8 timer, og allerede kl. 20 sto kompaniet alarmberedt ved Jevnaker stasjon og ventet på lastebilene i surt dusjregn. Vi var jo nokså vandt til turen forbi Roa, og meldingen lød på at fienden forsøkte å forsere seg opp forbi Stryken, Grua, så noe måtte gjøres. Hovedkommandoen var på Grua og jeg meldte meg for major **Hermansen** ved 23-tiden.

Hansteen og Vefring var sprengt ved Stryken. Rittmester Bollum var overrasket ved Harestua og skutt ned, og nu lå kaptein **Zethov**

ved Harekne med 70 utkjørte karer og løytnant **Scheel** på Bjørgeseter med ytterligere 70 utkjørte.

Mitt mot sank betraktelig, da jeg fikk tildelt vår jobb å avløse Zethov, og hjernen min arbeidet febrilsk.

Visstnok hadde de forskjellige skiløperkompanier og frivilligkompanier også et godt tilsig av de frivillige som kom over Nordmarka, men da jeg av min korte krigserfaring hadde lært hvor vanskelig det er å holde panikkredslen unna rekkene — for et godt ord strøk jo både befal og mannskap på skauen — så var jeg meget i tvil.

Står du for den første kula, særlig hvis du er så nære

Fort. side 6

Kaptein Philip Hansteen

SIEGFRIED:

Tyskland og krigsskylden

HØYAKTUELL BOK AV DEN BRITISKE JURIST OG FORFATTER F. J. P. VEALE

F. J. P. Veale: *Schuld und Sühne*. Verlag Fritz Schlichtemayer, Tübingen.

Den engelsk jurist og historiske publisist Frederick John Partington Veale hører til de utrettelige, og en kan vel i betraktning av den meningsterror som rår overalt etter at «demokratiet seiret» si heroiske, sannhetssøkere av typen Rassinier i Frankrike, Hoggan i USA og Scharffenberg i Norge, for å nevne noen av de ypperste representanter for denne i sannhet sjeldne sort mennesker.

Veale, som har en meget omfattende litterær produksjon bak seg — blant annet den kjente bok «Advance to Barbarism» som er kommet ut i en rekke opplag og på en rekk sprog — har i disse dager på et tysk forlag sendt ut en liten bok «Schuld und Sühne», som tar opp til behandling det han kaller vår tids nøkkelpromblem: det tyske folk og skyldspørsmålet i forbindelse med annen verdenskrig.

De er en usedvanlig klar og logisk undersøkelse av spørsmålet Veale her legger frem, og boken bør derfor nå frem til hvert menneske som virkelig søker sannheten om den katastrofe verden ble kastet ut i og hendelsene i forbindelse med den.

Vel er det så at menneskene i de siste årtier har levet på en livsløgn og at de av all makt stritter mot å bli revet ut av den, men en bedre fremtid for menneskene kan ikke bygges på en løgn.

Når det gjelder krigshendelsene, så beskjeftiger forfatteren seg inngående med det japanske overraskelsesangrep på Pearl Harbour og president Roosevelts samvittighetsløse renkespill for å få USA med i krigen etter at Hitler konsekvent nektet å la seg provosere til mottiltak som kunne gi Roosevelt en krigsårsak etter at han hadde stilt seg til valg på slagordet om et nøytralt Amerika. Men ellers var krigen, skriver han, preget av det han kaller «to djevelske planer», en på hver side av fronten.

Den ene var Hitlers såkalte «Endlösung der Judenfrage», om hvilken han sier at uansett striden om hva der virkelig skjedde og de manglende beviser, så står det i all fall fast at mange mennesker er blitt drept på grunn av sin rasemessige opprinnelse. Men ellers slår han også fast at den israelske «rettssak» mot Eichmann ikke bidro til endelig å klarlegge disse ting, men

vertimot til å ta klegge dem ytterligere. Skulle verden kunne akseptere resultatet som sannheten, så måtte tribunalet ha bestått av fremragende jurister fra nøytrale land. I den forbindelse siterer han en uttalelse av den kjente jødiske Londonforlegger Victor Gollancz: «Det egentlige vensinnhold i en fair prosessføring er domsavsigelsen av en tredje part». Det er ord som også våre hjemlige landssvikprosessmakere burde legge seg på sinne, og ikke minst høyesterettsjustitiarius Terje Wold.

«Den annen djevelske plan, hvis gjennomførelse besudler minnet om den annen verdenskrig», skriver Veale, «tok sikte på å bryte den tyske sivilbefolkning gjennom terrorbombeangrep. Siden identiteten til opphavs mannen til denne plan ble avslørt for godt og vel to år siden er den nå kjent som Lindemann-planen. Nå da sannheten er blitt offisielt bekjentgjort av den britiske regjering, kan det slett ikke være spørsmål mere om denne den alvorligst tenkelige forbrytelse mot menneskeheten virkelig er blitt begått».

Forfatteren peker på at

F. J. P. Veale

det i Underhuset under krigen en rekke ganger ble rettet spørsmål om det ble rettet terrorangrep mot den tyske sivilbefolkning, men at den britiske regjering hver gang høytidelig forsikret at det kun var angrep på militære mål, som fort, kaserner, våpendepoter og lignende som ble utført. «At Royal Air Force bevisst forsøkte å drepe sivilister, var intet annet enn en ondsinnet fremstilling, som den løgnaktige dr. Goebbels hadde ønsket ut».

Om Underhusets medlemmer og det britiske folk virkelig trodde på disse demensier lar Veale stå åpent, men han peker på at det neppe er større grunn til å tro at det tyske folk kjente mere til hva som foregikk bak konsentrasjonsleirenes lukkede porter enn at det britiske kjente til terrorangrep som ble gjennomført mot hele Mellom-Europa med tusenvis av fly.

Forfatteren hevder at både den ensidige fordømmelse av tyske krigsforbrytelser og i enda høyere grad Tysklands eneskyld når det gjelder det som Nürnbergdomstolen karakteriserte som «den største internasjonale forbrytelse», den å utløse en aggresjonskrig, alt sammen bare var kamouflasje for å rettferdiggjøre i verdens øyne den politikk som ble fulgt mot Tyskland etter kapitulasjonen. For bare når det gjaldt et helt folk av forbrytere kan det finnes antydning til en undskyldning for utdriivelse av tyskerne fra østområdene, delingen av Tyskland, anneksjonen av de tyske østområder og den såkalte Morgenthauplan.

Hva den siste angår, så var det slett ikke bare en plan. Den ble godkjent 15. september 1944 av president Roosevelt og også Winston Churchill gav sin tilslutning

Fort. side 7

Fra skiløperkompaniet Sten Abels saga - -

(Forts. fra s. 5)

at du hører den hvine og slå i veggen eller trestammen bak deg, så går resten som en lek. Mine karer var jo i den retning temmelig sparsommelig behandlet, og jeg kunne jo ikke binde hver enkelt.

På Bjørgeseter ble kompaniet lagt inn på låven, for at jeg skulle få sett meg litt om. Løytnant Scheel hadde bevoktning ute ca. 100 meter syd for gården på begge sider av veien og langs jernbanelinjen, og kunne berette at ett av hans maskingeværslag nettopp hadde skutt ned en tysk (?) patrulje.

Jeg sendte ut sykekorporal **Erichsen** og han kom tilbake med den triste melding at på jernbanelinjen lå 3 døde og en hårdt såret fra Totens landvern bataljon.

Sersjant Fredriksen og jeg gikk ned til Hanekne ca. 1 km. syd for Bjørgeseter og fikk da et lite inntrykk av terrenget, som etter hva jeg kunne se bød på en ganske god forsvarsstilling like foran der løytnant Scheel hadde sine folk. Kaptein Zethovs jobb var nærmest bevoktning.

Hadde Stryken — Volden — og Harestua vist seg å være rottefeller for våre — for ikke å snakke om oppmuntringsresultater for fienden, så måtte **Hanekne** bli den neste felle for oss. — Zethov var for trett og sliten til å tenke, så før han visste av det, hadde jeg fått ham opp i kompanibilen min. 15 minutter senere sto vi foran major Hermansen. Jeg lovet stort der jeg sto, men jeg visste at jeg ba for guttas liv.

Hermansen gikk med på planen og begynnelsen til fektningen ved Bjørgeseter ble lagt. Sammen begynte vi så — Zethov — Abel og Scheels kompanier å innrette oss i stillingen over Bjørgeseter. Til støtte fikk vi ytterligere fenrik Dahl + 15 mann og 4 mitraljører, og da Zethov og Scheel var utslitte greiet Haugfoss og jeg med stillingsbesettelsen. Den strakte seg i retningen øst-vest på tvers av veien og i en linje uten fremskutte eller reserverlinjer. Begrensningen var der jo, idet de skarpe koller på flankene var impasable. — Kanskje var det en Guds lykke at de militære myndigheter ikke hadde tid og anledning til å granske min «sivil»-disponerte stilling. Det var de praktiske hensyn som dominerte våre disposisjoner.

Stillingen holdt. Uten høyere inngripen kunne den vært holdt i dagevis. — Da det dessuten dukket opp en kanon på are-

naen, følte jeg meg som en feltherre.

Stillingen ble ikke oppdelt i 3 med plass til hvert kompani. — Nei. — Fenrik Dahl fikk 2 mitraljører på venstre fløy og 2 på høyre og hvert kompani fikk ordre om å besette hele stillingen. — Derved blandet vi gutta sammen og lederne måtte stadig holde seg i bevegelse for å oppmuntre sine. Vi unngikk derved at mannskapene fikk noen synderlig anledning til å stikke av, og underbefalet ble stadig holdt i ånde.

Foran oss var et stort jorde, vel 200 meter til den skogkant tyskerne måtte komme fra og midt på jordet hvor sneen lå dyp og løs, hadde vi en forhuggning på veien. Flankesikring av skiløpere mot Klaretjern og langs jerbanelinjen var ordnet, og ble ledet av løytnant **Smith-Johannesen**. Han fikk dessuten med seg et lag fra meg.

Denne flankesikring ble spredt tidlig i kampen. Smith-Johannesen falt.

Andre kom seg enten nordover til oss, eller mistet helt forbindelsen og dro til Oslo. —

Planen om først å åpne ild ved tyskernes tilsynkomst ved forhuggningen røk, idet en finger satt for løst på avtrekkeren da de første 10 tyskerne var kommet frem på veien, og dermed begynte **Bjørgeseterfektningen** som etter planen den dag burde stått på i ca. 2 timer, men varte i 12 timer.

I ett nu var hele den fiendtlige skogkant besatt av et utall maskinvåben, og i 12 timers uavbrutt maskinild holdt våre folk stand uten én svikt i fronten, uten svekkelse av kampgleden, og bare med tap av én mann.

Jeg får nøye meg med små episoder: Provianteringsministeren greiet midt i kampens hete å bringe helt ut i kamplinjen varm melk til hver og en av gutta. Tenk hva det vil si under ustanselig trommeild å krabbe frem til hver enkelt hvor regn, sludd og søle var hovedbestanddelene.

Kompaniet Scheel disponerte her 3 lotter som arbeidet energisk rett opp i ildlinjen. De viste seg meget brukbare. De kom siden på Eina i kladdene på Scheel og kom over til vårt kompani for å hjelpe oss.

Kanonen reddet ved sitt annet skudd i slutten av kampen med en fulltreffer situasjonen, idet den traff midt i en tysk bombekaster som de holdt på å rigge opp.

Som utkiksplass brukte jeg under en stor del av kampen å sitte bak skorstenen på den

2. etasjes villa som lå midt i våre linjer. Det forbauset meg at jeg fikk sitte i fred, de ganger jeg var der oppe da skorsteinen dominerte i landskapet.

Under dette var sersjant **Fredriksens** kamprop: «Den første som flykter, skyter jeg ned!»

Tyskerne ga fra seg fortvilede utrop ved slutten av kampen, da de skjønnte at de måtte tilbake og at våre gutter ikke gav pardon. Tyskerne hadde for øvrig en kampmåte som overrasket oss den første halvtimen, men senere ble vi vant til den: Samtidig med en intens maskinild, skrek og hylte de som rasende for å skremme. Dette virket kanskje til å begynne med — men. Eller kanskje det var for å stimulere seg selv. —

Min instruksjon om å spare på ammunisjonen — alltid å være sikker på at de hadde noe å skyte mot, ble nøyaktig fulgt, og jeg hadde følelsen av å ha bare skarp-skyttere å arbeide med.

Jeg oppsøkte hver enkelt i kamplinjen og forklarte dem følgende: Du har 60 patroner, skyter du ett skudd hvert minutt, varer din beholdning en time! Du kan risikere å ligge her 24 timer. Vær derfor sikker på at hvert skudd sitter!

Det var noen spennende timer for kaptein Zethov — løytnant Scheel og meg, med meg som den utpregede optimist. Ut på dagen kom så en gledelig melding fra hovedkommandoen. Da de skjønnte at stillingen holdt, fikk kaptein Philip Hansteen, som til alles glede var kommet tilbake, flyveren, løytnant Julton og Lütken med hver sin avdeling ordre til å sperre retretten for de tyske tropper som lå mot oss. Jeg sendte ut veivisere for dem og i løpet av natten foregikk avslutningen.

Stillingen på Jevnaker hadde imidlertid forverret seg, idet stridsvogner hadde forsert stillingene og kommandoen hadde derfor besluttet å trekke seg ut av området Bjørgeseter — Grua og ta stilling ved Eina.

Dermed skjedde en av disse kapitale synder som kommandoene stadig gjentok. Retrettordre ble gitt til oss i stillingen, mens de 3 skiløpertropper som var direkte utsendt av kommandoen ingen beskjed fikk om tilbaketrekningen. Da de om morgenen kom tilbake til Bjørgeseter, trodde de at vi bare var trukket tilbake til Gruastillingen, som var planlagt som neste avsnitt. De opptok kampen på nytt med de nye tyske styrker som kom.

Herunder falt ved Bjørgeseter 17. april en av krigens

Frontkjempernes fane-ed —

(Forts. fra side 1)

skulle opp i livet! Han har jo utviklet seg til å stå på linje med de norske krigere som dro i leidang mot Stalinsmen, og ved norske domstoler ble straffet som kriminelle forbrytere for det. — Velkommen etter!

Kval og Stumbled, kan I Dverge fatte Ofrets fulde Vægt? Ved I, hvad det er at sværge Troskabsed paa fremmed Værges alt tilhøbe for at berge Skindet for en raadløs Slægt?

(Henrik Ibsen i diktet «Uden navn».)

Lykkelige (av angina pectoris) avdøde politiminister og forfatter Jonas Lie var ikke bare en tapper mann som delte sine menns kår foran Leningrad. I sin stilling som kommissarisk statsråd under den tyske okkupasjon tenkte og handlet han norsk og nasjonalt, som fender mellom det norske folk og okkupanten og støttet av slike gode nordmen som sorenskriver Harbek, fylkesmann Christensen og mangfoldige andre — for å verge det av kong H. 7 og regjeringen forlatte norske folk, hvis forsvar mot tyskerne var sabotert av den nu herskende klikk, som senere tok patent på nasjonal holdning for å kunne forfølge dem som ble på sin post under besettelsen og var NS.

Når untas sigaretter var Jonas Lie en spartaner. Han benyttet ikke sin stilling til berikelse og vellevnet og hans spiskammer var det magrest mulige. Han var ujevn i sin personbedømmelse, men hvem kan rose seg av alltid å kunne skille klinten fra hveten? Nu har man tatt fatt i en Lindstrøm. Men Norges virkelig store Lindstrømmer går som man ser helt uantastet! De æres av alle. — Uten annen innsats enn å ha lurt seg inn i den herskende klikk. —

Jonas Lie var født et par

virkelige frontkjempere, en mann med praktisk, militær instilling og med en gløden forsvarsinteresse og som virkelig kunne få omsatt denne interesse i positivt arbeid — nemlig kaptein Philip Hansteen. —

— Fra en annen skildring tar vi denne beretning om Hansteens siste stund: Kaptein Hansteen stod fremdeles bak treet fremme på skråningen og skjøt og talte høyt etter som tyskerne falt: «Det var en, det var to». Så med ett falt han overende i sneen, grep seg til hjertet og stønnet frem, så de nærmeste hørte det: «Nå er jeg ferdig gutter», så brast øynene på ham, og han falt tilbake.

Fortsettes.

århundrer for sent, han følte seg ikke hjemme i dette de smås diktatur, en krass materialisme og pengeslaveri, som heter demokrati, (men ikke er det). Han blomstret opp ved fronten og var i leirgravene på Venerjasi høyden foran Leningrad — den gang da verden ennå kunne ha blitt en annen — i ett og alt et godt eksempel for sine menn.

I september 1942 skulle politikompani nr. 1 i Holmestrand avlegge ed i anledning sin frivillige krigsdeltagelse sammen med tyskerne mot øst. Norges krigsdeltagelse mot tyskerne var jo opphørt 10-6-1940.

Sjefen, minister Jonas Lie, drøftet med noen av sine menn på forhånd ordlyden av eden. Etter å ha hørt oss, formulerte han det norske krav til eden slik:

Vi var villige til å kjempe i tysk forband, men under norsk, umiddelbar ledelse! Vi ville ikke forplikte oss til kamp som kune bringe oss i konflikt med de norske emigranter, altså ikke mot vest. Dette var Jonas Lie enig i. — Vi ville ikke kjempe mot et hvilket som helst regime i Russland som kunne dukke opp. Fienden var Stalins bolsjevisme! Eden skulle være tidsbegrenset, som den var stedsbegrenset, til å omfatte 6-seks måneders frontinnsats i øst!

*

Vi avla derpå fane-eden i Holmestrand september 1942 i streng overensstemmelse med ovenstående.

Hadde vi ikke hatt Jonas Lie, men en sjef av den servile tysk-innydende type, hadde politikompanienes frivillige og sterkt patriotiske frontkjempere kanskje ikke stått så sterkt for eftertidens vurdering.

Det foran sagte gjelder også faktisk og praktisk det øvrige betydelige antall norske frontkjempere, hvorav ca. 800 falt i øst. Et betydelig og ærefullt blad i norsk krigshistorie er Den Norske Legions og andre norske frivilliges militære og folkerettsmessige innsats på land, sjø og i luften. — Tenk også på sykesøstrene. Humanitær innsats, som av norske domstoler er belønnet med årelang straff for krigsforræderi!

Takket være den respekt som Jonas Lie hadde hos de reale og ridderlige tyske generaler i felten og hos den urettferdig bedømte Himmeler, ble politikompani nr. 1 punktlig løst fra sin krigstjeneste mot Stalinsmen på 6-månedersdagen og ført hjem til Norge.

Dødsdans i Prag

Forts. fra side 4

på en erkeengel, de tyske soldater derimot har man selv i døden gitt sløve og rå uttrykk. Også de første tsjekkiske aviser som kom ut etter revolusjonen, blir frembudt overalt. De har bare en eneste side, det er avisen til Benes-partiet. Men nå heter den ikke lenger som før «Det tsjekkiske ord», men «Det frie ord». Ordene «fri» og «frihet» pranger overalt. På kjelene hvori pølsene svømmer i varmt vann — «Vi er igjen fri», på glassene med nedlagte agurker — «Vi er fri takket være den røde hær».

Jo mere bilen nærmer seg Moldau jo større blir trengslen. Menneskemassene velter seg synkende og skrålende, bilene forsøker å smyge seg gjennom. Gudskjelov finnes det nå minst ti ganger så mange biler som før revolusjonen. Martins vogn virker derfor ikke påfallende. Bensin er det nok av overalt, for det meste gratis, av tyske Wehrmachtslagre.

Bak broen ser man de første russiske uniformer. Besynderlig nok er det imidlertid kvinner, kraftige, sterke kvinnelige rødegardister med fyldige bryster. De regulerer trafikken. Det tsjekkiske politi har ikke noe å si lenger, Prag er nå underlagt sovjetmarskalk Konjev. Store plakater forkynner det, og tsjekkerne murrer da de leser denne første ordre fra befrierne. Befrierne gir altså ordre på samme måte som tyskerne.

Rødegardistene styrker seg fra flasker, hvis halser stikker frem fra lommene på dem. Ikke en eneste smiler til de jublende folk, de peker med geværene at de hverken ønsker hilser eller tilnærmelser. Kontroll finnes det ikke i den indre by. Det ville også være umulig i denne brølen de lavine som velter seg brutalt forover.

I hver gate spiller et musikkorps en ny marsj, man hører ikke

Frontkjemperne har hatt råd til å tåle meget ondsinnet vrøvl og forfølgelse i disse år! Innsatsen gjordes blant annet for å sikre Norge en hederlig status i kampen mot det den gang største onde i verdenshistorien — Stalinismen, som selv en Krustsjov nu fordømmer.

Vår tålmodighet med maktthavere hvis innsats i den annen verdenskrig stort sett ikke har vært noe å rope hurra for — har vært stor. Mange mener for stor!

— Frontkjempernes ed vil overleve de svingende konjunkturer og det store skrik fra det herskende samfunn.

Jonas Lie var fremsynt da han også hørte på sine menn før han formulerte eden, som vil stå oppreist etterat det nu så store i staten er blitt alminnelig erkjent å være smått og svikaktig for å redde eget skinn!

A. L.

sine egne ord selv om man skriker aldri så meget.

Bilene får ikke passere Nasjonalgaten, Martin må derfor bøye av til venstre som de andre for å komme videre. Her i den smale nesten solløse gaten er det rolige.

«Jeg må forsøke å gjøre det umulige mulig hvis vi skal komme ut av Prag», sier Martin og gjennomsøker påny alle lommer. Ikke en eneste sigarett finner han.

Michaela som sitter ved siden av ham, roter i dokumentmappen. De to sølvbegre er der, konjakkflasken, dokumenter, en serviett er der, men ikke en eneste sigarett.

«Uten penger — vet De, Michaela, at i dag er jeg for første gang i mitt liv uten penger? Slikt noe vil forekomme ofte nå, tenker jeg. Nå, uten penger er tross alt bedre enn uten mot. Ved Altstädter Ring har jeg en kjøpmann som kjenner meg, der vil jeg forsøke. Og, når vi nå engang holder på med forsøk, så vil jeg forsøke å flykte så umulig at ingen vil tro på muligheten av en slik flukt. Jeg vil kjøre mot den røde hær istedenfor å flykte fra den som en normal flyktning. Og tyve, tredve kilometer bak Prag vil jeg bøye av med en avskjedsvinken. Men, for alle tilfellers skyld, kan De kjøre? Kunne De i tilfelle kjøre videre alene?»

«Nei, jeg forstår meg ikke det minste på biler, og jeg vil heller ikke kjøre videre alene, Martin. Jeg blir hos Dem, selvom —»

Lilly har en vindusplass ved siden av Michaela og vinker flittig. Hun har helt glemt revolusjonen, hun vil ikke tenke på den. Men da vognen farer over Altstädter Ring er plutselig alt det glemte der igjen. Her stod hun og så de tolv apostler, den røde hane og døden, og her begynte det med rødmalingen. Når var det egentlig? Fredag ettermiddag, ja, fredag var det, det vil si for fem dage siden — for fem dage siden hadde ennu intet hendt, da levde de alle sammen fremdeles, mamma, pappa, barna og onkel Paul og alle de døde hun har sett i løpet av disse fem dagene.

Også nå står det mange mennesker på Altstädter Ring, svært mange til og med. Den ene muren på Rådhuset er ødelagt, kanskje av en bombe, eller det har brent her. Den røde farve på portauene er fremdeles lys og pen, men blodet er ikke rødt lenger, blodlaken ser svart ut. I det lille vinduet til det urgamle urverk står døden med hevet lja. Dengang, fredag, viste han seg bare i vinduet og forsvant så igjen straks. Nå står han der og rører seg ikke. Urverket er vel skadet. Hva tenkte hun dengang, fredag? Hvis han ble sloppet løs døden, her hvor det er så mange mennesker — og tsjekkerne har faktisk sloppet døden løs. Om de klarer å sende døden tilbake igjen? I skolen fortalte læreren at urverket i Altstädter Rathaus allerede er meget gammelt og at urmakeren som laget det sammen med de tolv apostler og med hanen alle-

Fra kulturfronten —

Forts. fra side 1

kor som synger. Og det tenes en ny glans i tilhørernes øyne. De mishandlete fanger retter ryggen, det er som de får nytt håp.

Musikkens trolldomsmakt fikk vi også oppleve da vår uforglemmelige Jim, skøyeren og fantasten hevet sin fiolin og med sydlandsk glød spilte Sarasates «Zigeunerweisen» for oss. Og da vår Willy lekte seg gjennom Mendelsohns fiolinkonsert.

Gir det ikke grunn til ettertanke at det i de diskriminertes krets finnes så mange fremragende musikere? Gikk disse virkelig inn for bevisst å hjelpe okkupantene mot sine landsmenn slik vår største og dessverre altfor leste avis påstår? Sludder og vrøvl. Det finns ikke bedre nordmenn enn våre musikk-kunstnere. Ikke for intet tellet vi i våre rekker ledende komponister, kapellmestre, fiolinister og sangere. Blant de siste var det flere med internasjonalt ry, endog en operasanger av verdensformat, tiljublet og fetert i en rekke land, blant annet sitt eget. Men glemt i dag? Våre forfølgere har en vidunderlig evne til å «glemme» det som ikke passer dem og deres legendedannelser. Var det noen som snakket om «bunnfallet i folket»? Jeg tror heller man trygt kan kalle dem elitene.

Dt er en sørgelig kjennsgjerning at mannen med ljaen har hatt en rik høst blant våre musikere. Den rå og gemene forfølgelse har knekket så mange av dem. Den ene etter den annen har vi fulgt til en for tidlig grav. La oss minnes dem i inderlig takknemlighet.

Hors de Combat

rede er død for hundre eller tohundre år siden. Hvis tsjekkerne ikke finner en urmaker som kan reparere det gamle urverk, hva så? Da vil den heslige, onde død bli stående i vinduet for alltid. Det er tilpass for dem, tsjekkerne, hvorfor sperret de ikke ganske enkelt døden inne før revolusjonen? Så ville det ikke ha hendt noe.

De omkringstående folk sørger over det gamle rådhus. «For det burde man minst la titusen tyskere henge», truet en mann med neven. Hva han sier mere forstår ingen. Like ved siden av ham skriker en gutt: «Varme pølser! Kjøp varme pølser! Alle må styrke seg så de kan hilse den røde hær på en kraftig og anstendig måte!»

Martin gjør en omvei, han vil til kjøpmannen. Trafikken går imidlertid mot. Han vil kjøre videre, men i den trange gaten er trengslen så stor at han må snu.

Tyskland og krigsskylden —

Mannen som hjalp England med å få istand krigen: oberst Joseph Beck (tilh.). Den annen er Polens ambassadør i Berlin 1933-1939, Joseph Lipski

Forts. fra side 5

— hvorefter han fikk en USA-kreditt på 6,5 milliarder dollars! Planen, som var konsipert av Henry Morgenthau jr. og kommunistagenten Harry Dexter White (alias Weit) gikk ut på å forvandle Tyskland til en jordbruksstat ved rasing av hele dets industri. Da over halvparten av den tyske befolkning arbeidet i bergverk og fabrikker, så regner man med at omkring tyve millioner menesker ville ha suldet ihjel, en død som ikke er mindre fryktelig en døden i gasskamrene, skriver forfatteren. En må derfor ha rett til å sammenligne denne Roosevelts «Endlösung der Deutschenfrage» med Hitlers påståtte tiltak til «Endlösung der Judenfrage». Den eneste grunn til at den vedtatte Morgenthauplan ikke ble gjennomført, men bare innledet, var ellers den at Stalin så hurtig kastet vennskapsmasken og den kolde krig mellom vest og øst ble innledet. Det ble da tvingende nødvendig å trekke det tyske folk inn i forsvaret av Rest-Europa.

Veale drøfter ellers spørsmålet om alle skritt som fører til krig er forbrytelser. Hvis så er tilfelle, skriver han, har det i sannhet vært mange forbrytelser i verdenshistorien — også etter at Nürnbergdomstolen slo fast Tysklands forbrytelse. Han nevner i den forbindelse Englands og Frankrikes overfall på Egypt i samarbeid med Israel i 1956, det «fredselskende» FN-medlem Indias overfall på Goa — som hadde vært portugisisk område siden 1510 og hvis befolkning ingen «befrielse» ønsket — stikk i strid med FN-pakten, og FN's eget angrep på det Katanga som forsvarte sin selvstendighet!

Hvis ikke alt dette var

straff-verdige forbrytelser mot freden, men akseptabel internasjonal politikk, hvorfor var så Hitlers tiltak for å føre den tyske by Danzig tilbake til moderlandet en slik forbrytelse?

Svaret er det eneste mulige, nemlig at legenden om det tyske forbryterfolk, som må svi for sine onde gjerninger, for enhver pris må opprettholdes inntil uretten mot Tyskland er legalisert gjennom en formell fredsslutning, som jo må komme før eller senere.

Forfatteren nevner de siste historiske arbeider om krigsskyldspørsmålet, blant annet det vektige og tungtveiende arbeide av den amerikanske historieprofessor Hoggan, og hevder for sin egen del at det ikke var noen som hadde «skylden» for krigen i egentlig forstand. Den var hva han kaller et sørgelig resultat av feilaktig «brinkmanship» på begge sider. Det fines ingen norsk eller tysk oversettelse av det engelske ord «brinkmanship». Det ble i sin tid brukt av den amerikanske utenriksminister John Foster Dulles om dette å balansere langs avgrunnen i utenrikspolitikken. Noe lignende var det som foregikk i 1939 og som gikk galt og førte til den krig som ingen av partene ønsket eller hadde regnet med.

Som skrevet: Denne lille bok av Veale er vel verd et grundig studium. Ikke minst de som tankeløst og lettvinthar avfunnet seg med de alliertes krigspropaganda som berettigelse for nå igjen å lage et Versailles ti ganger verre og mere dynamittladet en det forrige, burde med det ansvar enhver har overfor fremtiden alvorlig overveie de synspunkter Veale så klart og logisk legger frem.

Med frontkjemperne

Forts. fra s. 4

en ulykke hindret, han grep til og oppfanget fallet. Larsen Berg brølte av raseri. «Når du ikke kan kjøre burde du heller blitt hjemme. Hvis du bremses slik en gang til, så skal du få juling —» — «Var det noe du sa?» Kjukken tårnet seg mektig opp foran Larsen Berg, som med ett slag ble småtalende: «Jeg mente bare —» — «Ja, det vil jeg råde deg til også!»

«Gjør klar! — Fremad i skytterrekke!»

«Sersjant Fosse, ta med folkene Deres til høyre!» Donnerwetter — når har de to begynt å si De til hverandre. «Jeg går langs feltveien», Halvorsen pekte med hånden i en retning som vi mere ante en så. Det var natt rundt oss.

I en langt uttrukken rekke gikk vi frontalt mot våre gamle stillinger. Der foran blinket det opp av og til. Russerne hadde støtt frem langt over linjene våre.

Av og til sank vi ned i sneen, men for det meste bar skaren. En ordonans kom løpende etter oss. Jeg hørte hvorledes han ropte til Halvorsen: «Bataljonen angriper fra venstre flank av. Der går første og tredje kompani frem, fjerde har fordelt seg troppsvis og de andre, bortsett fra dere går i reservestilling lenger bak.»

Kamplarmen ble stadig tydeligere. «Først må vi stenge av slik at Ivan blir liggende.»

De første mg.-salver suste hen over hodene på oss da Ola slo fast: «Ivan mottar oss verdig». — «Se der!» — «Det er artilleriet vårt, gitt. Det kaller jeg flott arbeid!»

Foran så vi de røde eksplosjonsglimt og hørte de skarpe knall, akkurat der hvor russernes munningsild hadde vært — Svovellukten som bredte seg forekom meg bekjent.

Halvorsen var kommet bort til oss. Han fortalte: «Ivanene har besatt kjøkenlandsbyen vår. Hollenderne kjemper i smågrupper, det fines ingen sammenhengende front lenger der fremme».

Fra mann til mann ble ordren gitt videre — ett eller annet steds fra bakenfor kom ordren: «Bajonett på!»

I mørket klirret det av metall som slo mot metall. — «Klar!» — «Klar!» — «Her er det ikke i orden.» — «Vent, jeg skal hjelpe!» — «Klar!»

«Fint at vi har et mg.», Lars Arntsen hadde tatt Torsteins plass. Lurer på om Torstein var hjemme alt? For en heldig gris — å være på permisjon akkurat

nå!

«Pass opp! Det kommer noen der bak». En skygge dukket opp. «Troppsjeften til kompanisjeften!» Ordonansen løp videre og forsvant i mørket. En skygge gikk krumbøyet forbi oss, det var Oberscharführer Halvorsen.

«Alle graver seg ned, grav skytterhull i sneen, det går raskest slik!» Så var han vekk.

Da Halvorsen, som hadde vært ved Wiking, kom til oss hadde han bragt med seg en kamerat som het Lars Arntsen. Lars var en liten fyr, ikke stort større enn meg, med rødt hår, men fregner som Bert hadde han ikke.

Det var et rent tilfelle som gjorde at han landet akkurat her ved Legionen. Ved mønstringen for Waffen-SS må han ha stått på tærne, for de siste sentimetrene var ganske enkelt ikke til stede. Under en øvelse i Klagenfurt var han blitt såret. Kameratene hans var dradd videre med Regiment Nordland, mens han landet i en eller annen reserveavdeling som tilfeldigvis også leverte «erstatning» til vår brigade. Fra divisjonen hadde man sporenstreks sendt ham sammen med Oberscharführer Halvorsen til Bataljon Viken som nordmann. Der virret han omkring en stund til han landet ved gruppe Fosse.

Han var egentlig en stille fyr når man ikke kom ham for nær. Derfor hadde han gått omkring hos oss i to måneder alt uten å bli riktig husvarm.

Vi grov vårt hull sammen. Det ble nesten 50 sentimeter dypt og halvannen meter bredt. Dertil var det så langt som kroppen vår. «Endelig en gang en fordel å være liten», mente Lars.

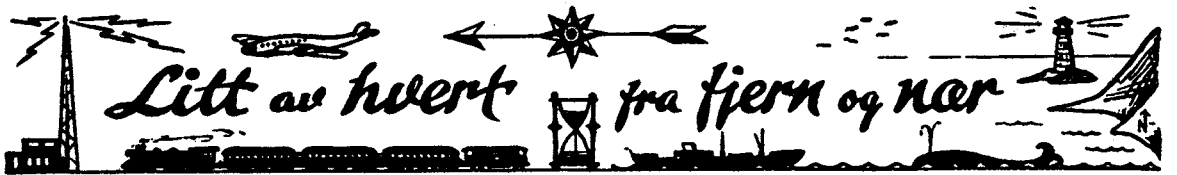
Det vi fjernet av sne kastet vi foran oss, som skjul. Man kunne aldri vite! Det var slett ikke så liketil i mørket, men etter en times forløp var vi kommet så langt at vi kunne legge oss ned. Prospektilene som pep over hodene våre innbød sterkt til det.

Ved side av oss hørte vi de knirkende lyder av spade-stikk i sneen fra våre kamerater. Geværskytterne gravet seg dypere hull. Så hørte vi den slepende lyden av leddet i feltspadene da de ble klapet sammen.

(Fortsattelse).

Kristne Venner

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — **Kristne Venner** møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapelig samvær. Møtetid: kl. 19,30.

JUSTISDEPARTEMENTET FOR RETTEN?

Dagspressen driver fremdeles og maser med den raseriing av gamle graver fra vikingetiden som har foregått på Male i Hustad, hvor Romsdals mest kjente og omskrevne gravfelt er praktisk talt jevnet med jorden. En rekke hus i distriktet er oppført med sten fra gravfeltet og det het nylig i et NTB-telegram at «det er ennå ikke avgjort hvorvidt det vil bli reist sak». Vi tipper at det ikke blir, siden det var staten selv ved justisdepartementet som innledet hæverket da Hustadleiren ble gjort istand til å huse landssvikere. Da den store castroanske forfølgelse av politiske mostandere tok til var en ikke så nøye på en vikingegrav eller to.

SOVJET OG KINA

I forbindelse med den makt-kamp som har oppstått mellom Sovjetsamveldet og Kina er det kanskje av interesse å notere seg at førstnevnte er den største asiatiske makt med to tredjedeler av sitt territorium liggende på asiatiske grunn. Dette utgjør 39% av Asia. Men på den annen side utgjør Sovjetsamveldets innbyggertall i dette område 60 millioner, bare 3% av Asias samlede befolkning.

FINT SKAL DET VÆRE

DEUTSCHE WOCHENZEITUNG forteller at prinsesse Margaret av England har avlagt et besøk ved de Royal Air Force-avdelinger som er stasjonert i det tysk-

FORLOVELSESERING-SPECIALEN

tillbyr moderne, garantert 14 karat stemplet håndarbeidede ringer fra kr. 95,— pr. par. Sender pr. postoppkrav porto-fritt over hele landet. Dessuten + 50% rabatt på grunnprisen.

SKRIV EFTER RINGMAL! Ringene blir sendt straks jeg får bestillingen.

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20 v/ Metodistkirken.

Bergen

Daglig friske blomster

Blomsterforretning

SYNNØVE LIE

Kranser til alle priser

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30

nederlandske grenseområde. Til den 12 km. lange strekning fra militærflyplassen Brügger til Rhinarmeens hovedkvarter i Mönchengladbach benyttet den fine gjest en Rolls-Royce som til dette formål var bragt over med fly fra England. Sammen med den angelsaksiske glade forsvarsminister von Hassel — kjent for sin feiring av minnet om attentatforsøket mot Rikets daværende øverste krigsherre — deltok prinsessen i et stort sommerball for 750 gjester. Til ballet var det tollfritt som militærtransport innført fra Skottland hummer og laks. Så nå kan også vi små NATO-medlemmer føle oss trygge på godt pass. For uten mat og drikke og prinsesser duger som kjent helten ikke!

GULLET OG GULLPRISEN

Ikke bare sydafrikanske, men også amerikanske gullprodusenter beklager seg høylydt over at det er uøkonomisk å mine gull til de nåværende priser, bekrefter en artikkel i New York Times. «Sydafrikanerne beklager seg over at de blir presset hardt ved stigende omkostninger mot gullprisen, som er fastsatt til 35 dollars pr. ounce. Det er gjentatte ganger blitt reist krav om en høyere gullpris med trussel om at høyere produksjon ikke kan oppnås uten gjennom høyere profitt. Men hvert år det siste tiår har verdensproduksjonen likevel steget, først og fremst på grunn av økning i Sydafrikas gulltilbud. «Denne noe mystifiserende kjennsgjerning», sier avisen, «skyl-des åpningen av nye mineområder og fremskritt i mineteknikken. Til tross for disse fremskritt blir det hevdet av sydafrikanske mineinteresser at gullmineindustrien nærmer seg sin klimaks hvis det ikke blir gjort nye fund eller prisen blir øket slik at det kan oppnås maksimal produksjon». Avisen tilføyer at Sydafrikas gullprodusenter forsyner den vestlige verden med 70% av dets gullproduksjon. (African Express)

SØR-AFRIKA

«Om vår fortsatte eksistens som hvit nasjon kan vi ikke forhandle», sa dr. Verwoerd i et svar på angrep fra opposisjonsføreren, Sir de Villiers Graff. Når opposisjonen fremholdt at Sør-Afrika var i fare fordi programmet til Nasjonalpartiet ikke tilfredsstilte utlandet, så bemerket ministerpresidenten ifølge «African Express» hertil at Sør-Afrika i likhet med alle andre nasjoner selv måtte få avgjøre

hva som tjente landet best. Når det hevdes at Sør-Afrika må bli en mageraset stat hvor den hvite ledelse sikres lengst mulig, så har historien vist at dette ikke er mulig. Til syvende og sist vil flertallet komme til å herske. Nasjonalistpartiet følger en politikk om garanterer en selvstendig utvikling for de forskjellige raser og sikrer opprettholdelsen av deres indentitet.

NY BOK AV PROFESSOR RASSINIER

Den franske professor Paul Rassinier er utrettelig i sin kamp for den historiske sannhet og en kan faktisk spørre seg selv når en ser på de hjemlige utgaver av arten hva det er som har fått denne franske sosialdemokrat, den pasifistiske motstandsmann, konsentrasjonsleirfangen til å kaste seg ut i et så upopulært foretagende som å dra til felts mot løgnpropagandaen omkring krigens hendelser. Han har nå i løpet av de siste femten år arbeidet utrettelig under personlig forfølgelse. Mange av våre lesere kjenner den tyske oversettelse av hans bok om Eichmann-saken «Was ist Wahrheit» og nå har han på et fransk forlag sendt ut en ny bok, som nok kommer til å vekke oppmerksomhet «Le Drama des Juifs Européens».

FORBUNDETS KONTOR

holdes stengt mandage og lørdage. Ekspedisjonstid tirsdag — onsdag — torsdag og fredag fra kl. 10 til 15.

Sekretæren kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale. Telefon: 377696.

Postadr.: Postboks 3214, Sagene, Oslo 4 - Postgiro 150 28.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 - Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 36,— pr. år, kr. 18,—

fr. halvår i Skandinavia. Ut-

20,— pr. halvår. — I nøy-

trakt omslag innenlands:

Kr. 46,— pr. år, kr. 23,—

pr. halvår.

Løssalg kr. 1,00.

Bruk postgironr. 16 450.

Utgiver A/S Folk og Land